ם. וש"כן, ג) ולעיל נח.ן,

הנהות הב"ח

(A) רש"ר ד"ה מונקת גמי
 נהי דלא כל"ל: (3) בא"ד מי
 רגלים באו ומכה: (ג) תום'
 ד"ה האשה וכוי למקור ואין

מוסף רש"י

י האשה שהיא עושה צרכיה. מטילה מיס (לעיל ... אם עומדת טמאה. דממחום מי רגלים הוא בא יאין טמא אלא דם המהור טמח חנח זט יאוון... דמכה יש לה במקום מי ז שאין דרך דם נדה וו:). כח דהיתרא עדיף ליה. טוב לו להשמיענו כר דברי המתיר, שהוא סומך על שמועתו ואינו ירא להתיר. שמועמו וחינו ירח נהסיר, אבל כח האוסרין אינה ראיה, שהכל יכולין להחמיר ואפילו אינו מקבל כתמים. לא הזכירו חכמים גזרת כתם אלא על דבר המקבל טומאה

תום' הרא"ש (המשך) אשה לחודה יושבת מטהר ר' מאיר דילמא להודיעך כחודר"שאיצטריך ^(b) דכבר . שמעינן ליה ממתניתין ור׳ יוסי דאתא לאשמועינז הילכתא: **אשה** יושבת מה דהילכתא: אשה יושבת מה לי א"ר שמעון וא"ת דנפשוט דאפי ביושבת מטמא מדלא תנא ר"ש מטמא בהדי ר"מ וי"ל ראיבעיא ליה אליבא דר׳ וחוז דאמר דר"מ מוזכר יוחנן נמי תפשוט אי ר"ש מטהר ביושבת א"כ ליתני נמי ר"ש ל) בהדי ר"מ יי״ל דעדיפא אייתי ליה מברייתא:

איל נייל דלר"ם לא ו) כיינ היינ דכניים נון אילטריך דכבר שמעינן וכו'. ב) נראה דר"ל דמ"מ ליחני

האשה. מאי שנא עומדת דאמר הדור מי רגלים למקור ואייתי האשה. אם עומדם. מפרט בגמרא: לרכיםן. מי רגלים: כ' 6 ונעל יד: טון, 6 ונכסת יוסי מעהר. דהא אפי׳ באשה גרידתא מעהר דליכא אלא חד ספק ספק בא מן המקור ספק בא ממקום מי רגלים וכ"ש הכא דדלמא מאיש אתו. ובגמרא פרכינן השתא בחד ספה מטהר

בתרי ספקי מיבעיא: גבו' במונקת. מקלחת דכיון דנפק בקילוח כי אורחא לא דחיקא ולא הדור מי רגלים למקור ואין דרך דם מקור לנאת עם מי רגלים אבל שותתת איידי דאוקמה אנפשה הוא ואיכא למימר הדור כאילו עומדת אבל עומדת אי אפשר לה לזנק: מזנקת. (א) נהי נמי דלא הדור למקור מיהו מאן לימא לן דבהדי מי רגלים אתא דנימא ודאי לאו ממקור הוא מדאתא בהדי מי רגלים אלא ממקום מי רגלים (ב) ומכה יש בה: דלמה בתר דתמו מיא אתא דם. ממקור ולא מחמת מי רגלים: וכן אורי ליה לקלא. שם אדם שהולרך לדבר: איש ואשה עומדין מחי חמר כה ר' מחיר. דמטמא באשה עומדת הכא איכא ספק ספקא להקל דלמא מאיש אתי ואפילו אם תמלי לומר דמינה אתא דלמא לא הדור מי רגלים למקור וממקום מכה בא: היא היא. כי היכי דמטמח ר' מחיר בחשה לחודה הכי נמי מטמא באיש ואשה עומדין: בחד ספקה מיבעיה. ולמה ליה לפלוגי ר"מ ברישא לאשמועינן בסיפא ר"מ מטמא דלישתמעו תרוייהו: דיעבד. כגון שנתעסקה בטהרות אבל לכתחלה אומרין לה אל תתעסקי: קמ"ל. ממשנה יתירתא דלא אנטריך דאפי׳ לכתחלה קאמר: אשה. לחודה יושבת ועושה לרכיה ונמלא דם בספל: מה לי ה"ר שמעון. מי אמרי׳ כי א"ר שמעון בעומדת דכיון דעומדת אפי׳ איכא איש בהדה מטמא דכיון דאמר ר"ש חזקת דמים מן האשה אין כאן ספק ספקא אבל יושבת ודאי ממקום מי רגלים אתא ותולה במכה: איש ואשה יושבין מה לי אמר ר"ש. מי אמרי׳ כי אמר מתני׳ בעומדין ואלימא ליה עומדת דאפי׳ בתרי ספקי מטמא וברייתא נמי דמטמא ר"ש ביושבת משום דליכא איש בהדה אבל הכא דתרתי לקולא יושבת וחיש בהדה לח: מ"ש. מדקתני חזקה אלמא לא מספקא דם באים כלל: מתני' השאילה חלוקה לנכרים או לנדה. ואחר כך לבשתה היא ומצאה עליה כתם: הרי זו מולה בה. וטהורה דכיון דנדה היא לא מקלקלה לה מידי ונכרית נמי טמאה וחליא בה. אבל ישראלית טהורה ששאלה חלוק מחבירתה טהורה ואחר כך לבשתה חבירתה שתיהן טמאות כדקתני שלש נשים כו׳ דכיון דאי תליא בה מקלקלה לה מאי חזית דמקלקלה לה להך טפי מהך: של אבן. שאינו מקבל טומאה. וספסל דרישה בשל עך דרחוי ליטמה במושב

הוב והנדה: אין מקבל כחמים.

כלומר לא גזרו על כחמים. טעמא

דם. פרש"י בריש פירקין דלעיל דאיידי דדחיק לה עלמא דמעומד השתינה ולא יכלה לעצור הדור מי רגלים למקור ואייתי דם יושבת נמי לימא הדור מי רגלים למקור דס"ד השתא

בשותתת דהשתא נמי דחיק לה עלמא ומשני במזנקת מקלחת כיון דנפיק כי אורחיה לא דחיק לה ולא הדור מי רגלים למקור (ג) דאין דרך לדם מקור לנאת עם מי רגלים אבל שותתת איידי דמוקמה אנפשה איכא למימר הדור כאילו עומדת אבל עומדת אי אפשר לה לזנק ופריך מזנקת נמי נהי דלא הדור למקור מיהו מאן לימא לן דבהדי מי רגלים אתא דנימא ודאי לאו ממקור הוא דאתא כיון דאתו בהדי מי רגלים אלא ממקום מי רגלים באו ומכה יש בה דלמא בתר דתמו מיא אתא דם ממקור ולא ממי רגלים ע"כ לשון רש"י וקשה על מה שפי׳ דעומדת אי אפשר לה לזנק א"כ אמאי נקט כלל עומדת לא ליתני אלא יושבת וליפלוג בין מזנקת לשותתת ויש ליישב פ״ה דנקט עומדת משום דפסיקה ליה דלעולם שותתת היא אי נמי משום ר' יוסי נקט לה דאפי' בעומדת שאין רחמה נפתח מטהר ועוד יש לומר דעומדת שפיר אפשר לה לזנק והמקשה היה סבור דמתניתין איירי בכל ענין בין בשתיתה בין בזנוק ולהכי פריך מאי שנא עומדת דטמאה משום חדא ריעותא דאין רחמה נפתח אע"ג דמזנקת יושבת נמי תהא טמאה היכא דשותתת ומשני דכולה איירי דווקא במזנקת והא דלא מפליג ביושבת גופה וליתני דטמאה בשותתת משום דבעי לאשמועינן דעומדת טמאה היא אפי׳ מזנקת ועוד י"ל דהמקשה סבר דאיירי מתני׳ בשותתת דבמזנקת אפי׳ עומדת טהורה דליכא למימר הדור הואיל ומזנקת ולהכי פריך יושבת כיון דשותתת ואיכא חדא לריעותא ומשני דאיירי במזנקת ואפילו הכי עומדת טמאה דאיכא למימר הדור כו׳ ובעינן תרתי לטיבותה:

דלמא בתר דתמו מיא. דלמא בתר שהניחה מלונק ושותתת הדור למקור ואתי דם אבל על פי׳ הקונטרס דפי׳ דלאחר שכלו מי רגלים אתא דם כי אורחא קשה דאם כן בשעה שמזנקת נמי לפרוך בא דם לדרכו כשאר דילמא אשה שהיא רואה אלא ודאי פשיטא ליה מדלא חזאי קודם עשיית לרכיה או אחר כך אם כן הדם לאו ממילא אתא אלא על ידי מי רגלים שחזרו למקור ואתא דם ושמא בשעת זינוק אי אפשר לדם לבא כדרכו שמחמת הזינוק נסתם המעיין של דם: וכן אורי ליה רבי אבא לקלא. נראה דקלא שם חכם אבל ל"ג

לקולא דמה לו להזכירו: מדלא קאמר ר' מאיר ור' יוםי ממהרין. וא"ת אדרבה מדלא קאמר רבי מאיר ורבי שמעון מטמאין שמע מינה שרבי מאיר מטהר וי"ל דלא הוה מצי למיתני הכי

שהיא עושה צרכיה וראתה דם סראביה וראתה בם סראביה רבי מאיר אומר אם עומדת ממאה ואם יושבת מהורה ר' יוםי אומר יבין כך ובין כך מהורה איש ואשה שעשו צרכיהן לתוך הספל ונמצא דם על המים רבי יוסי במבהר ורבי שמעון מממא שאין דרך האיש

להוציא דם אלא שחזקת דמים מן האשה: גמ' מאי שנא עומדת דאמרינן מי רגלים הדור למקור ואייתי דם יושבת גמי נימא מי רגלים הדור למקור ואייתי דם אמר שמואל יבמזנקת מזנקת נמי דלמא בתר דתמו מיא אתא דם אמר ר' אבא ביושבת על שפת הספל ומזנקת בתוך הספל ונמצא דם בתוך הספל דאם איתא דבתר דתמו מיא אתא על שפת הספל איבעי ליה לאשתכוחי אמר שמואל ואמרי לה אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כר' יוםי וכן אורי ליה רבי אבא לקלא הלכה כרבי יוםי: 'איש ואשה [וכו']: איבעיא להו איש ואשה עומדין מה לי א"ר מאיר כי אמר רבי מאיר בחד ספקא אבל בספק ספקא לא מממא או דלמא לא שנא אמר ריש לקיש היא היא ממאי מדלא קתני ר' מאיר ורבי יוםי ממהרין א"ה השתא רבי מאיר בספק ספקא מממא בחד ספקא מיבעיא להודיעך כחו דרבי יוםי דאפילו בחד ספקא ממהר ואדמיפלגי בחד ספק להודיעך כחו דר' יוםי ליפלגו בספק ספקא להודיעך כחו דר' מאיר יכח דהיתרא עדיף ליה ור' יוחנן אמר כי קאמר רבי מאיר בחד ספקא אבל בספק ספקא לא אמר אם כן ליתני ר"מ ור' יוםי ממהרין אין הכי גמי ואיידי דסליק מרבי יוםי פתח בדרבי יוםי ורבי יוםי בחד ספקא ממהר בספק ספקא מיבעיא מהו דתימא הני מילי דיעבד אבל לכתחלה לא קא משמע לן תניא כוותיה דרבי יוחנן איש ואשה שעשו צרכיהן לתוך הספל ונמצא דם על המים רבי פירוש אפילו במזנקת מאיר ורבי יוםי ממהרין ור' שמעון מממא איבעיא להו אשה יושבת מה לי אמר רבי שמעון כי אמר רבי שמעון בעומדת דדחיק לה עלמא אבל יושבת לא או דלמא לא שנא

א א מיי׳ פ״ה מהל׳ איסורי ב ב ג שם בהג"ה: גד מיי פ"ט שם הל' כט וע"ם סמג שם טוש"ע : טוש"ע שם סעיף מט ה ו ז מיי׳ שם הל"ז וע"ש :טוש"ע שם סעיף י

תום' הרא"ש

האשה. במזנקת. פרש״ אבל עומדת אי ביושבת בין מזנקת לשותתת רהוי רבותא טפי לאשמועינן דאפי' יושבת טמאה בשותתת. וי״ל דעומדת פסיק ליה דאין צריך לפרש בשותתת משום דכל עומדת שותתת א״נ לרבותא דר׳ יוסי נקטיה לרבותא דר' יוסי נקטיה דאפ" בעומדת ושותתת מטהר. מיהו נראה לפרש דעומדת אפשר לה לזנק וה"פ דסוגיא דשמעתין יושבת נמי נימא מי רגלים יושבת נמי נימא מי דגיים הדור למקור ואייתו דם. דס"ד דמתניתין איירי בכל ענין בין במזנקת בין בשותתת הילכך פריך כי היכי דעומדת טמאה בחדא לריעותא במה שאין נפתח שיוכלו ממימי רגליה לצאת ואייתי דם. אע״ג דאיכא חדא לטיבותא דמזנקת יושבת נמי תהא טמאה יושבת נמי והיא טימאה היכא דשותתת כיון דאיכא חדא לריעותא ומשני כולה מתניתין מיירי במזנקת ותרתי לטיבותא בעינן . הילכד עומדת אע״ג דמזנקת טמאה דאין רחמה נפתח ויושבת נמי אי שותתת טמאה והא דלא מפליג ביושבת לטמא היכא דלא זינקה דניחא ליה טפי לאשמועינן דעומדת טמאה אע"ג דזינקה: דילמא בתר דתמו מיא אתו דם. אין לפרש שאחר שכלו מימי רגליה אתא דמה כי אורחיה מן המקור דא"כ בשעה שמזנקת נמי לפרוך דילמא אתא דם מן המקור כי רואה אלא ודאי פשיטא ליד מדלא חזיא קודם שהתחילה . לעשות צרכיה אלא אחרי כז האי דם לאו ממילא אתא כ"א ע"י מי רגלים שחזרו למקור והביאו הדם עמהם והכי פריך אפי׳ מזנקת דילמא בתר דפסקה מלזנק בעידנא בוז יו פסקה מלונק בעידנא דסיימי מיא שאינן באין עוד בגבורה אלא שותתין הדור למקור ואייתו דם: ובן אורי ליה ר' אבא לקולא הלכה כר׳ יוסי. וי״מ להלא שח גררא הוא משוח ידעינן דר יוסי הוא דמיקל.
ונ"ל לפרש לקולא בכל
מקום שהוא מיקל דלא
תימא דוקא בסיפא דאיכא
ספק ספיקא אלא אפיי
ברישא דחדא ספיקא אורי
ברישא דחדא ספיקא אורי
ברישה מדלא קתני ד"מ ור' יוסי מטהרין. ותימה אי מטמא א״כ ליתני בסיפא מטמא א"כ ליותי בטיפא ר"מ ור"ש מטמאין. וי"ל משום דר"ש מטמא אפי" יושבת כדאמרינן . בסמוך: **תניא** כוותיה דרר יוחגן איש ואשה וכו'. הקשה ר' מאיר דילמא הכא הקשהדו מאין דילמא הכא ביושבין איירי ובהא מודי ר"ל דר"מ מטהר וכ"ת אי ביושבים מאי איריא איש ואשה דהוי ספק ספיקא אפי׳

דרבי נחמיה מפרש בגמרא וס:ז: גבז' רבי נחמיה ממהר שהיה יורבי נחמיה אומו יכל דבר שאינו מקבל מומאה אינו מקבל כתמים: גמ' אמר רב בנכרית דהא מסיק דחזקת דמים מן האשה ומהא מסיק לקמן דר' שמעון מטמא אפילו באיש ואשה יושבים ורבי מאיר מטהר אפילו באשה יושבת:

ת"ש דתניא יושבת תולה עומדת אינה תולה

דברי ר"מ רבי יוםי אומר בין כך ובין כך תולה ר"ש אומר בין כך ובין כך אינה תולה

איבעיא להו איש ואשה יושבין מה לי א"ר

שמעון כי אמר רבי שמעון עומדת דרחיק לה

עלמא ויושבת דחד ספק אבל בספק ספקא

לא אמר או דלמא ל"ש ת"ש כיון דא"ר

שמעון חזקת דמים מן האשה ל"ש עומרין

ולא שנא יושבין: כותני השאילה חלוקה

לנכרית או לנדה הרי זו תולה בה הג' נשים

שלבשו חלוק אחד או שישבו על ספסל

אחד ונמצא עליו דם כולן ממאות יישבו על

ספסל של אבן או על האיצמבא של מרחץ